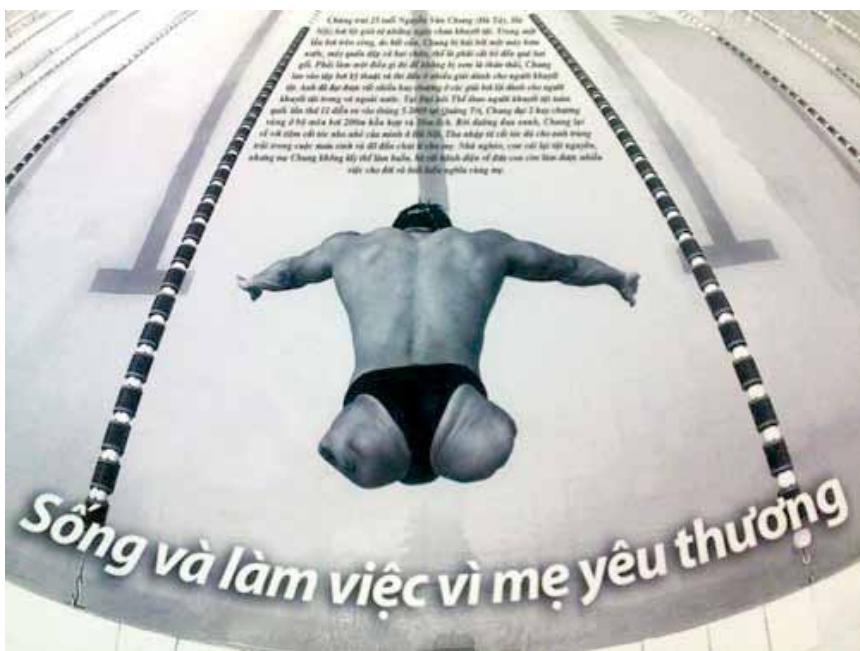

Vừa qua, tại triển lãm 45 Tràng Tiền (Hà Nội) đã diễn ra triển lãm tranh “Họ đã sống như thế” của nghệ sĩ nhiếp ảnh Nguyễn Á. Sau khi rất thành công tại TP Hồ Chí Minh, triển lãm với hơn 600 bức ảnh kể về 90 số phận kém may mắn để lại trong lòng công chúng Thủ đô nhiều xúc động chân thành. Điểm chung dễ nhận thấy trong 90 chân dung tại triển lãm chính là những nụ cười tràn đầy tin yêu hạnh phúc.

BẤM MÁY BẰNG TRÁI TIM

Trò truyện với Nguyễn Á trong một chiều đông se lạnh, tôi cảm nhận được tính cách phóng khoáng cởi mở nhiều khi đến mức suông sã của nhiếp ảnh gia này. Buộc vào làng nhiếp ảnh nghệ thuật được hơn ba năm, Nguyễn Á gặt hái được rất nhiều thành công với hơn 40 giải thưởng trong và ngoài nước. Hầu hết nghệ sĩ nhiếp ảnh trong nước đều đã nghe và biết đến Nguyễn Á như là ông vua của các giải thưởng nhiếp ảnh như Huy chương vàng ảnh nghệ thuật quốc tế Hồng Kông, Huy chương bạc ảnh quốc tế Ma cao, Bằng danh dự Liên hoan ảnh Hàn Quốc, giải nhất cuộc thi ảnh “Môi trường quanh ta, cuộc sống quanh ta” do Cục Bảo vệ môi trường (Bộ Tài nguyên và Môi trường) phối hợp với Hội Nghệ sĩ nhiếp ảnh Việt Nam tổ chức... Khi được hỏi về các giải thưởng của anh, Nguyễn Á không nhớ nổi mình đã đạt những giải thưởng gì, anh

coi đó là thứ phù du. Dường như, giải thưởng là thứ dễ quên nhất trong trí nhớ của Nguyễn Á thì phải.

Trong câu chuyện của anh, luôn thấy tươi mới và rộn rã kỷ niệm về những số phận, những chân dung mà anh đã gặp, đã sống và đã chụp hình khắp cả nước gần hai năm qua. Anh vừa cười vừa tự hào mình là người đồng anh em, người thân nhất thiên hạ. Điều tưởng như nói cho vui vậy mà hóa thật. Đến với mỗi hoàn cảnh, mỗi số phận, anh đều thận trọng và trò chuyện như anh em con cái ruột thịt trong nhà. Bởi thế, bất cứ người khuyết tật nào khi được anh đề nghị chụp hình họ đều vui vẻ chấp nhận. Nhìn cảnh anh bế "chú em" Sơn Lâm trên tay cười đùa, tôi cảm nhận được một phần sự chân thành của người nghệ sĩ này.

Nguyễn Á tâm sự: Để chụp được một bức hình mà như một câu chuyện sống động về lẽ sống của những anh chị em, tôi đã cùng ăn cùng ở với họ, phải thật sự hiểu mới có thể bấm hình về cuộc đời những bông hoa thép này. Có chân dung Nguyễn Á chụp từ sáng đến tối là xong, nhưng cũng có nhiều chân dung anh mất năm lần bảy lượt đến và đi cùng họ ra đồng, lên đường đua, vào nhà xưởng mới chụp lại những khoảnh khắc thật nhất và đẹp nhất. 90 câu chuyện anh kể bằng hình ảnh trong triển lãm với hơn 600 bức hình là hơn 600 góc độ, tư thế, khoảnh khắc khác nhau. Những chi tiết nhỏ bé tinh tế trong từng bức ảnh đã khiến cho nhiều nhiếp ảnh gia khi đến triển lãm phải giật mình. Máy cụ nghệ sĩ nhiếp ảnh sau khi xem tranh đã ra

om lấy tác giả của nó, xúc động đến rơi nước mắt nói rằng chính cháu đã làm tươi mới niềm ánh nước nhà. Có thể trong lúc xúc động các cụ có nói quá, xong ai đến với triển lãm cũng đều thấy được một điều gì đó như là nghị lực sống từ những số phận truyền sang mình, đều cảm nhận được tình cảm của tác giả trong từng vuông hình biết nói.

90 NỤ CƯỜI TRONG HẠNH PHÚC

Đến với triển lãm, người xem được ngắm nhìn 90 nụ cười là cái kết cho 90 câu chuyện cảm động về những nghị lực sống phi thường. Họ đã cố gắng bù đắp vào khuyết của cơ thể để có thể sống cuộc sống bình thường. Đó là Bác sĩ chân giả Lê Thành Đô (Hà Nội) vẫn tận tâm cứu chữa bệnh nhân để mang lại sức khỏe cho người dân; Đó là cô giáo tật nguyên Nguyễn Thị Thanh Tuyền (Tiền Giang) ngày đêm mang chữ đến với những đứa trẻ nhiễm HIV; Đó là vận động viên bơi lội Lê Quốc Bảo (Hà Nội) chinh phục huy chương vàng ở đường đua xanh với đôi chân không lành lặn; Đó là dỏa hướng dương không đợi mặt trời Lê Thanh Thúy dù mắc bệnh ung thư xương nhưng vẫn biến thời gian ít ỏi trong cuộc đời của mình thành những tháng ngày ý nghĩa hạnh phúc... Ngoài ra, ta còn bắt gặp những tấm gương nghị lực phi thường đã được mọi người biết đến qua các phương tiện thông tin đại chúng như Nhà giáo Nguyễn Ngọc Ký, chàng trai đất Mỏ Nguyễn Sơn Lâm, cây viết trẻ Trần Trà Mi... Mỗi người một hoàn cảnh, nhưng mẫu số chung của những số phận chính là

nghị lực sống, là lòng ham sống và cống hiến cho cuộc đời.

Những số phận này có buồn không? Họ buồn lắm chứ. Nhưng Nguyễn Á tâm sự rằng khi anh đến bên họ thì họ luôn mỉm những nụ cười hạnh phúc, những nụ cười mà đôi khi những con người bình thường chúng ta cũng chỉ mươi lần có được. Chị Nguyễn Thị Hạnh, 41 tuổi, quê Thừa Thiên Huế cùng ra giao lưu trong dịp này, vừa đá chân Nguyễn Á vừa nói vui vẻ: Thằng em tôi đấy, từ khi nó đến, tôi vui lên nhiều lắm. Điều mơ ước của cuộc đời tôi là được chia sẻ nay đã toại nguyện! Nhìn người phụ nữ cụt cả hai tay dùng vai uýnh nghệ sĩ nghiệp ảnh như chị em mới thấy được tình cảm chan chứa giữa họ. Cuộc sống mỗi người đều có những bất hạnh của riêng mình, song cười và sống trên những bất hạnh như những số phận trong triển lãm này thật đáng trân trọng biết bao.

Sau những thành công và để lại nhiều cung bậc cảm xúc ở TP Hồ Chí Minh, tuần triển lãm Họ đã sống như thế tại Hà Nội đã để lại nhiều cảm xúc cho người xem. Đã có nhiều trường, tổ chức trong và ngoài nước mời Nguyễn Á đến tổ chức triển lãm và nói chuyện. Được biết, báo Tuổi trẻ đang dự định sẽ tiến hành in những bức chân dung trong triển lãm lần này thành một tuyển tập ảnh để giáo dục giới trẻ. Xin được kết thúc bài viết này bằng lời tri ân của vị nhà giáo già khả kính sau khi xem tranh, nắm tay Nguyễn Á rằng: Xin cảm ơn người nghệ sĩ, 90 mươi nghị lực phi thường và hành vi tuyệt đẹp của anh!

Tiến Cường